

Uchwała Nr XXXIX/170/2017
Rady Powiatu w Gołdapi
z dnia 26 stycznia 2017 roku

**w sprawie uchwalenia Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017-2020.**

Na podstawie art. 6 ust 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015, poz. 1390) uchwała się co następuje:

§ 1

Uchwała się Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017-2020 w brzmieniu określonym załącznikiem do uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

§ 4

Uchwała podlega publikacji w sposób zwyczajowo przyjęty.

Przewodniczący Rady Powiatu

Stefan Piech

Uzasadnienie do Uchwały Nr XXXIX/170/2017 Rady Powiatu w Gołdapi z dnia 26 stycznia 2017 roku w sprawie uchwalenia Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017-2020

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2011-2016 przyjęty Uchwałą Nr XIII/71/2011 Rady Powiatu w Gołdapi dnia 24 listopada 2011r. stracił ważność z upływem 2016 roku.

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nakłada na powiaty obowiązek uchwalenia takiego programu, w celu ograniczania zjawiska przemocy i łagodzenia jej skutków. Przyjęcie Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie umożliwi także ubieganie się o środki zewnętrzne na realizację zawartych w nim zadań. W programie został wyszczególniony cel główny oraz cztery cele szczegółowe, które pozwolą na planowe, systematyczne działania kadry specjalistów ograniczające przemoc w rodzinie. Mając powyższe na uwadze, uchwalenie tegoż Programu jest zasadne.

PRZEWODNICZĄCY RADY
Stefan Piech
Stefan Piech

Załącznik do Uchwały Nr 170/2017
Rady Powiatu w Gołdapi
z dnia 26 stycznia 2017r.

POWIATOWY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
W RODZINIE

ORAZ

OCHRONY OFIAR PRZEMOCY
W RODZINIE

NA LATA 2017-2020

Gołdap, 2017

Wprowadzenie.

Najważniejszym dokumentem w ustawodawstwie polskim, ustanawiającym podstawowe prawa człowieka jest Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku. Konstytucja reguluje zasady zapewniające każdemu nietykalność cielesną, osobistą oraz stawia na ich straży władze publiczne. Dokument ten przyznaje każdemu prawo żądania od organów władzy publicznej szczególnej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją. W związku z tym, że przemoc występuje bardzo często w rodzinach dotkniętych problemem alkoholowym, kwestie przemocy reguluje również ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2015r. poz. 1286 ze zm.). Ustawa nakłada na samorząd gminny obowiązek udzielania rodzinom w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej oraz obrony przed przemocą w rodzinie. Kompetencje jednostek i pracowników pomocy społecznej, których zadaniem jest udzielanie wszelkiej pomocy rodzinom dotkniętym problemem przemocy w rodzinie określa natomiast ustawa z 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 poz. 930 ze zm.).

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005r. (Dz. U. z 2015, poz. 1390) określa zadania dla organów samorządu gminnego, powiatowego oraz województwa.

Do zadań własnych powiatu należy w szczególności:

- Opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- Opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
- Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
- Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej

Do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy w szczególności:

- Tworzenie i prowadzenie specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie;
- Opracowanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.;

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie został opracowany w związku z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, która to nakłada na samorządy obowiązek uchwalenia tegoż programu oraz prowadzenia polityki tworzenia i rozwijania lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Niniejszy program określa główne kierunki działania Powiatu Gołdapskiego w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, które dotyczą zapobiegania temu zjawisku, ograniczania skutków przemocy oraz podnoszenia świadomości mieszkańców na ten temat.

Program jest spójny z przyjętą przez Radę Powiatu w Gołdapi Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2014-2020 (Uchwała Nr XLVII/291/2014 Rady Powiatu w Gołdapi z dn. 24 kwietnia 2014r.).

Tabela 1. Wykaz instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie w powiecie gołdapskim.

Lp.	Nazwa instytucji	Adres instytucji
1	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	ul. Jaćwieska 14 a 19-500 Gołdap
2	Komenda Powiatowa Policji w Gołdapi	ul. Mazurska 33, 19-500 Gołdap
3	Punkt Interwencji Kryzysowej. Porady prawne, psycholog.	Jaćwieska 14 a, 19-500 Gołdap
4	Ośrodek Pomocy Społecznej w Gołdapi	ul. Jaćwieska 9, 19-500 Gołdap
5	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Baniach Mazurskich	ul. Konopnickiej 26, 19-520 Banie Mazurskie
6	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dubeninkach	ul. Mereckiego 27, 19-504 Dubeninki
7	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Jaćwieska 9, 19-500 Gołdap
8	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	ul. Mereckiego 27, 19-504 Dubeninki
9	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	ul. Konopnickiej 26, 19-520 Banie Mazurskie
10	Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Gołdapi	ul. Jaćwieska 14 a, 19-500 Gołdap
11	Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Baniach Mazurskich	ul. Konopnickiej 26, 19-520 Banie Mazurskie
12	Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Dubeninkach	ul. Mereckiego 27, 19-504 Dubeninki
13	Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna	ul. Wolności 11, 19-500 Gołdap
14	Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska – Poradnia leczenia uzależnień i poradnia zdrowia psychicznego Dariusz Chałas	ul. Wolności 15, 19-500 Gołdap
15.	Punkt Informacyjno – Konsultacyjny dla osób uzależnionych ich rodzin oraz osób doświadczających przemocy w rodzinie.	Urząd Miejski, Plac Zwycięstwa 14, 19-500 Gołdap

Źródło: dane PCPR

Tabela 4. Osoby doświadczające przemocy wg procedury NK w powiecie goldapskim w latach 2015-2016.

	Banie Mazurskie 2016	Banie Mazurskie 2015	Dubeninki 2016	Dubeninki 2015	Gołdap 2016	Gołdap 2015r.
kobiety	16	14	7	13	76	99
mężczyźni	2	4	0	2	22	19
dzieci	11	10	0	0	12	30

Źródło: Gminne Zespoły Interdyscyplinarne w Gołdapi, Dubeninkach i Baniach Mazurskich.

Dane potwierdzają, iż najczęściej ofiarami przemocy są kobiety, dzieci, a sprawcami najczęściej mężczyźni.

Tabela 5. Odebranie dziecka w trybie art. 12 a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

ROK	2014	2015	2016
Liczba dzieci	12	0	2

Źródło: Dane PCPR.

W powiecie stosunkowo dużo dzieci odbieranych jest bez postanowienia sądu tj. w trybie art. 12 a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Co prawda liczba ta znacznie zmalała w porównaniu do 2014 roku, jednak są powiaty, które od 2012 roku ani razu nie zastosowały tej procedury. Warto podkreślić, że za każdym razem sąd pozytywnie ocenił i podtrzymał decyzję pracownika socjalnego w kwestii zagrożenia zdrowia i życia dziecka, która skutkowałą odebraniem bez zarządzenia sądu rodzinnego.

Tabela 6. Liczba NK założonych przez poszczególne instytucje w okresie I-XI 2016r. w powiecie goldapskim.

Jednostka wszczynająca procedurę NK	Liczba wszczętych procedur NK
KPP	107
OPS	14
PCPR	4
oświata	5
Służba zdrowia	1
GKRPA	2
Ogółem:	133

Źródło: Gminne Zespoły Interdyscyplinarne w Gołdapi, Dubeninkach i Baniach Mazurskich.

W kwestii przeciwdziałania przemocy w rodzinie samorząd powiatowy podjął następujące działania i ciągle pracuje nad zwiększeniem swojej oferty:

1. Realizacja programu korekcyjno – edukacyjnego;
2. Motywowanie/praca socjalna ze sprawcami przemocy domowej do udziału w w/w programie;

	spędzania wolnego czasu.	PCPR, jednostki powiatowe, szkoły	
4.	Organizowanie warsztatów wzmacniających kompetencje wychowawcze rodziców	PCPR	min. 1 raz w roku
5.	Edukacja dzieci i młodzieży w zakresie psychologii konfliktów, sposobów radzenia sobie ze stresem i agresją swoją oraz rówieśników. Organizowanie zajęć ukierunkowanych na zdobycie umiejętności radzenia sobie z sytuacją kryzysową.	Szkoły, poradnia psychologiczno – pedagogiczna, PCPR	Na bieżąco
6.	Organizowanie różnych form aktywności uwzględniających indywidualne zainteresowania dzieci i młodzieży	Starostwo Powiatowe, PCPR, szkoły, PPP, OPS, GOPS	Cały rok
7.	Organizowanie akcji i inicjatyw ukierunkowanych na zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży (zajęcia pozaszkolne, przedsięwzięcia edukacyjne, zajęcia plenerowe, zajęcia sportowe) mające na celu przeciwdziałanie agresji, przemocy, patologii.	Starostwo Powiatowe, PCPR, szkoły, OPS, GOPS	Cały rok
8.	Ograniczanie dostępu dzieci i młodzieży do alkoholu, papierosów, tzw. dopalaczy, przedsięwzięcia na rzecz bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej	Starostwo Powiatowe, PCPR, Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, GOPS, OPS	Cały rok
9.	Doradztwo i opieka psychologiczna dla dzieci i młodzieży w formie programów prewencyjnych przeciwdziałających patologiom społecznym	OPS, GOPS, PCPR, szkoły	Wg potrzeb
10.	Zakup i rozpowszechnianie ulotek, poradników, informacji, udostępnianie materiałów informacyjnych w lokalnych mediach	PCPR	Na bieżąco

Cel 4: Wzmocnienie kompetencji i współpracy podmiotów współdziałających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Lp.	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Planowany termin realizacji
1.	Organizowanie szkoleń dla kadry pomocy społecznej i służb działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie	PCPR	min. 1 raz w roku
2.	Opracowanie, ewaluacja i monitoring procedur przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie Powiatu Gołdapskiego	PCPR	Na bieżąco.
3.	Przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu osób realizujących zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	Starostwo Powiatowe, PCPR, KPP	Na bieżąco
4	Rozwój działalności zespołów interdyscyplinarnych, grup roboczych	PCPR	Na bieżąco
5	Organizowanie superwizji pracy specjalistów działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie	PCPR	Wg potrzeb
6.	Sporządzanie diagnozy i analiza zjawiska przemocy w rodzinie - w powiecie	Policja, ośrodki pomocy społecznej, PCPR,	Na bieżąco

III. Projektowane źródła finansowania programu:

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie może być finansowany z następujących źródeł:

1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
2. Starostwo Powiatowe,
3. Ośrodki Pomocy Społecznej,
4. Ministerstwo Rodziny Pracy i Polityki Społecznej,
5. Europejski Fundusz Społeczny,
6. Inne.

IV. Zakładane rezultaty realizacji programu.

1. Poprawa sytuacji rodzin zagrożonych i dotkniętych zjawiskiem przemocy w rodzinie,
2. Podniesienie świadomości społeczeństwa w zakresie skutków płynących ze stosowania przemocy w rodzinie,
3. Zwiększenie oferty pomocowej skierowanej do osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
4. Podniesienie jakości usług kierowanych do osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
5. Zwiększenie skuteczności działań korekcyjno – edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc.
6. Zwiększenie liczby uczestników programów korekcyjno – edukacyjnych.